

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Francisc Nr. 17.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rând petit sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se inapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Iorgu G. Toma.

Programul nostru.

II.

Cultura este cel mai important factor în viața popoarelor. Ea a hotărât și determinat progresul unora, după cum unul s'a arătat accesibil culturii generale a timpului său, celalalt s'a închis cu muri chinezesti față de dînsa, conținînd numai la puterea sa numerică sau brachială.

Istoria universală a lumii e plină de pilde clasice, cari instruiază acest vechi adevăr, cunoscut de toți, arătîndu-ni, pe de-o parte soarta tuturor popoarelor barbare, cari au trebuit în consecvența de fier a acestei legi firești, să dispară fără urme ale unei rodnice activități, lăsînd posterității numai groaza numelui lor fioros, pe de altă parte gloria neperitoare a neamurilor adăpate la isvorul sacru al științei și culturii — să gîndim numai la Grecii antici și la străbunii noștri Romani — cari, mulțămîntă acestui rezervuar de putere intrinsecă, trăiesc dînd viață nouă neamurilor răsărite din sămînța lor și astăzi, precum trăiește arborele renăscut prin puterea mlădițelor noauă, nutrite din vivificătorul său suc.

De acest adevăr au fost pătrunse, se vede și toate popoarele moderne culte, cari se înalță mereu pe scara ce le ridică tot mai sus de-asupra popoarelor de salahori, vecinic amenințate de cutropire din cauza lipsei unui puternic razim în sine înseși.

Un popor poate progresa însă pe calea culturii numai atunci, dacă aceasta îi este accesibilă și cultura poate fi accesibilă unui popor, abstrăgînd dela puterea capacității sale firești; numai atunci, dacă modul și mijloacele de propagare corespund perfect tuturor însușităților acestui popor și condițiilor lor lui de trai, dacă cu alte cuvinte cultura acestui popor e națională.

Importanța puternicului factor al culturii pentru progresul și vitalitatea unui popor a străbătut chiar și în păturile țărănești ale poporului român, care i-a dat în înțelepciunea sa firească adevărata expresie în o mulțime de sentențe și proverbe, precum: ai carte — ai parte, cel cu carte vede ca și cu patru ochi, luminează-te și vei fi! etc. Cu cît mai mult trebuie să fim noi, intelectualii, pătrunși de însemnătatea acestui adevăr și cumcă sîntem doritori de cultură națională dovedesc strigătele noastre continue după institute și așezăminte corespunzătoare,

cari ni lipsesc, dovedesc jertfele mari aduse zilnic de cei mai buni ai neamului nostru, pentru crearea și întreținerea unor atari instituțiuni din inițiativă privată!

Noi Românii bucovineni sîntem necesați de o soartă fatală să ne stîngem setea de cultură numai la izvoare străine, fapt, a cărui funestă urmare e slăbirea dragostei față de cele mai scumpe bunuri ale neamului nostru, dacă nu cumva înstrăinarea noastră totală de ele!

Deja cu altă ocazie ziceam, că noi sîntem lipsiți de posibilitatea dezvoltării și cultivării libere în limba noastră maternă.

Faptul constatat în sute de cazuri regretabile, că fiii noștri, absolvînd școalele publice, cunosc perfect toate peipețiile istoriei popoarelor străine, existente sau dispărute, își dau amănunte despre viața și operele oricărui mediocrități literare germane, completînd darea de samă și cu citate în versuri și proză, dar' n'au nici cea mai lacunară cunoștință despre gloriosul trecut al neamului lor, despre istoria limbii și literaturii române, iar' în viața social-politică sînt cozmopoliți. Acest fapt a dat, deși tîrziu delot, naștere societății noastre pentru cultura și literatura romină și precum

altor societăți de felul acesta cari au luat asupra sa o bună parte a educației tineretului nostru școlar, ce după drept și datorință ar trebui să fie chemarea școalelor publice (vezi apelul soc. „Internatul de băeți romini ort. or. din Rădăuț” în „Gazeta Bucovinei”, anul VII. N-rul 25).

La noi începe lupta pentru esoperarea de institute culturale naționale dela școalele primare și pentru fiecare clasă primară trebuie să se dea lupte întregi prin toate conziliile școlare, dela cel comunal pînă la cel provincial, în dieta țării și în parlament, ear' lupta e cu atît mai crîncenă, cu cît școala, pentru care se dă, e mai înaltă!

Zeci de ani se scurg cu anevoie pînă ni se concede cît o clasă paralelă romină la vre-o școală secundară, ear' de o *catedră pentru istoria romină* la universitatea din Cernăuț — acest „leastion”, cum îi zic ei, al culturii germane în orientul nostru barbar — cîrmuirea nu vrea să știe nimic.

Un lucru de sine înțeles, precum e crearea unei școale primare romine de minoritate într'un oraș rominesc ca Suceava, unde se desgroapă ruinele vechiului castel al marelui Voevod Stefan, apostolului creștinătății și apărătorului culturii europene de pe vremuri, cîștigă la

FOIȚA.

Rița.

Pe mălură la topitură
Șede Rița se soarește;
Și-ar lucra și nu se'ndură....
Astăzi parcă nu-i prierște.

Și ce-i drept, îi șede bine
Cînd se mai reșchir'a lene —
Cînd și cînd clipind din gene:
Vine badea sau nu vine?

Clipocind adoarme fata,
Dar în vis mai nu saltă.
Doară inu-i scos din baltă —
Ceși-ceva și zestrea-i gata.

Vede fuse și mosoare
Și vecinele la clacă,
Cari din cari mai silitoare,
Că-i doar seara pe la toacă.

Vede sute de fuioare
Cum se meliță din chite,

Fire lungi pe reșchitoare
Și jireghii încolcite.

Trei vecine stau fudule
Lîngă o depănătoare,
Altele numără scule —
Nu-și dau rînd la urzitoare.

Lucră toate că-s deprinse
Și să ridă și s'asude,
Pin' vād pinzile întinse
Numai Dumnezeu le-aude.

Pintre firele strunite
Se grăbește o suveică.
Cite jalbe ne'mplinite
Toate se încing peteică.

Calcă Rița pe talpige,
Mișcă iute din picioare,
Căci în pulpe-i se înfige
Un țîțar isteț — și-o doare.

Trupu-i galeș se mlădie,
Bizereul se disface...
Vîntul serii din sălcie
Îl desmiardă cum îi place.

Dar cu vîntul vine dorul
Și cu el sosește Ghiță...

Și cu-o lacomă guriță
Își trezește'ncet odorul.

»Ce vedenie ciudată!
Vai, ce-a zice mine mama?
N'auzi Ghiță...? Dă-mi naframa,
Să mă șterg, că-s asudată!«

Prinde capătul năframei
Lacrimile să le șteargă...
— Nu știu zeu de frica mamei
Sau că trebuie să meargă.

Sever Beuca Costineanu.

Iarasi pentru Olimpicile rominești.

(Urmare și fine.)

Toate aceste 16 premii a cite 5.000 de lei ar necesita o sumă de 80.000 de lei, care s'ar pute acoperi astfel:

1. O serie de represintații teatrale periodice, al căror beneficiu s'ar vārșa treptat în Casa Serbărilor Neamului. Ele ar fi cite cinci pe an, trebuind fie-care să producă o sumă de 1000 de lei: ar

da deci 5.000 de lei anual, ceea ce în trei ani de zile, ar face 15.000 de lei.

O serie de conferințe științifice și literare, ținute la Ateneu de truntații literaturii și științei rominești. Totalul acestor conferințe producînd 4.000 de lei anual, în trei ani de zile ar produce iar 12.000 de lei.

3. O serie de conferințe artistice și literare ținute cel puțin în fie-care capitală de județ; fie-care județ totalisînd o sumă de cel puțin 500 de lei anual, ele ar da pe fie-care an 16.000 de lei, ceia ce în 3 ani ar produce 38.000 de lei.

4. Serbări populare de vară (bătaie de flori etc...), trebuind să producă anual 2.000 de lei, ceea ce în trei ani de zile ar produce 6.000 de lei.

5. O serie de concerte cu artiștii romini și străini, amatori sau profesioniști, aceste concerte vocale și instrumentale producînd 4.000 de lei pe an, în trei ani de zile ar da tot 12.000 de lei.

6. Banii, cari s'ar aduna din ofrande, donațiuni, subscripții, etc.

Toate aceste sume la un loc ar face un total de 93.000 de lei. Scăzîndu-se

noi importanța unei mari victorii naționale, ceea ce, la împrejurările date, chiar și este, și sîntem nevoiți a impune publicului român un bir formal, a introduce un întreg sistem de cerșitorie pentru a realiza în parte aceea, ce cîrmuirea ar trebui să ni dea dela sine, cetățeni birnici fiind ai acestui stat cult!

Aceste dări de lucruri nu mai pot dăinuși baerile răbdării noastre încep a se rupe.

Drept aceea:

Fîind deplin conștiinți de importanța culturii naționale, cerem învătămînt național în marginile dreptului garantat prin legile fundamentale de stat; vom cere respectarea acestor legi cu privire la școalele populare și profesionale, ne vom întrepune pentru dobîndirea de școale secundare naționale în toate locurile, unde interesele neamului nostru le vor reclama și vom pretinde cu toată energia și puterea argumentelor introducerea învățămîntului național în măsură corespunzătoare la universitatea din Cernăuț, în prima linie prin crearea unei catedre pentru istoria noastră națională.

Absolut nu vom suferi, ca școalele să se abată dela menirea lor și să se prefacă în institut de desnaționalizare și propagandă politică.

Cătră onorata Redacție a

„Apărării Naționale“.

Onorată Redacție!

Duminiică la 11 Noembre, societatea studenților romîni »Junimea« a dat o sară de onoare pentru noul prof. univ. dl Dr. Sextil Pușcariu, și cu această ocazie a făcut și primirea membrilor noi, o serbare internă a societății, la care prezidentul ei pune panglica tricoloră pe piepturile noilor membri.

Nu mi-am făcut decît o adevărată plăcere de a-l am văzut pe dl Pușcariu și de a șede a alături cu dl Pușcariu și a discuta cu D-lui, în ciuda celor puțini dintre cei prezenți, cari mă priviau cu ochi plini de ură, și a celor mulți absenți, cari ar fi dorit să vadă ridicîndu-se între dl Pușcariu și mine patele satanic al invidiei și al disprețului reciproc.

din această sumă cei 80.000 de lei necesari pentru premii, ar mai rămîne 13.000 de lei, la cari s'ar mai putea adăoga sumele obținute din intrările de la Teatrul Național, Arene, Stadiu, Ateneu, Societatea de dare la semn, etc., în zilele de sărbători ale neamului. Cu ceia ce s'ar căpăta în plus, s'ar acoperi cheltuelile cerute de rădicarea Stadiului și montarea diferitelor piese care au reușit la concurs, sau care s'ar socoti demne de a fi reprezentate.

Cu prisosul banilor, s'ar alcătui un fond de rezervă, pentru viitoarele serbări.

Locurile unde s'ar ține diferite reprezentări ar fi:

1. Pentru concursurile teatrale: Teatrul Național.
2. Pentru coruri și dansuri: Arenele Romane.
3. Pentru expoziții artistice: Palatul Artelor.
4. Pentru concerte și conferințe, cetire de poezii și nuvele, dări de seamă de nuvelele și romanele cele mai bune: Ateneul sau Teatrul Național.
5. Pentru sporturi: Stadiul ce s'ar construi.)

Am vorbit și eu; și fiindcă urechile pizmașe nu vreau să audă bine, chiar dacă sînt aproape, iar gîndurile vrăjmașe împlă să provoace o opinie greșită la oameni fără judecată proprie, dați-mi voie să reproduc aici ceea ce am vorbit.

Cei ce mă cunosc, știu că vorbesc ceea ce simt, și că simt ceea ce vorbesc.

Și cu aceasta voi sfîrși și nu voi mai reveni asupra felului cum s'a ocupat catedra de limba și literatura romînă la universitatea din Cernăuț.

Pentru cei buni și cari înțeleg, va ajunge atîta, pentru cei ce mă știu și cunosc afacerea, nu trebuia nici atîta; iar pentru cei răi și cari nu vreau să înțeleagă, nu ar ajunge dacă le-aș vorbi și zile întregi, și pentru aceștia nici nu scriu nimic și pentru ei nu sînt nici rîndurile acestea.

Iată dar cam ce am vorbit:

»Onorată societate,

Primind invitarea la serbarea de astăzi, m'am hotărît să iau parte la ea, dar n'am avut intenția să cer și eu cuvîntul.

Văzînd însă acum modul cum se desvoltă această sară, și cu deosebire în urma stăruinței cu care ceilalți membri emeritați ai »Junimei« m'au provocat să răspund eu la cuvintele vorbitorului »Junimean«, adresate nouă, vă rog să-mi dați voie de a mă pune și eu în șirul lung și frumos al vorbitorilor de azi.

Cuvintele mele le adresez societății »Junimea«, »Junimei« idealurilor, »Junimei« firmității de caracter, »Junimei« muncii românești.

Și cu deosebire mă adresez vouă, membrilor noi, cari astăzi ați primit panglica tricoloră, și de pe ale căror piepturi de astăzi înainte va străluci acest simbol curat al celui mai curat românism, și care în trei culori cuprînde para roșă a iubirii de neam și țară, aurul curat al unui viitor frumos și seninătatea albastră a credinței cătră limba și legea românească.

Fiți luptători harnici, fiți apărători energici ai cugetului celui mai bun, ai entuziazmului celui mai nefalzficat și ai muncii celei mai românești.

Iubiților Junimeni,

Era o idee frumoasă și fericită de a împreuna cu această serbare și bucuria ce o simțiți, serbătorînd numirea noului profesor universitar pentru catedra de limba și literatura romînă, dl Dr. Sextil Pușcariu.

6. Pentru dare la semn: localul societății de dare la semn din Strada Carol Davila.

Serbările s'ar începe cătră sfîrșitul lunii lui Aprilie, terminîndu-se cu ziua de 10 Măiu, în ultimele zile făcîndu-se diferite excursii pe la mănăstiri și locurile cu amintiri istorice.

Pentru întemeierea și împlinirea lor, ar trebui să se hotărească un comitet de inițiativă, compus din oamenii cei mai muncitori, mai cu uitare de sine și mai cu vază, cari se strîngă banii trebuincioși și să îndemne și pe alții la muncă.

În urmă ar trebui să se aleagă juriu care să cerceteze operele de artă și științifice, din care juriu ar face parte în număr egal și Romînii supuși altor State cari s'au manifestat mai mult în viața romînească; s'ar mai alege un juriu pentru examinarea concurenților la premiile sportive. Din acest juriu nu va putea face parte nici un profesionist.

Nu vor putea face parte din juriu acei, cari vor concura ei înșii la vre-unul din premii, sau acei, cari au vre-o rudă printre concurenți.

Din cele arătate mai sus, se învede-

Pe dl Pușcariu nu-l cunoșteam ca om, nu-l cunoșteam ca persoană de societate, nu-l cunosc ca acel conferențiar de acum cîți-va ani, care prin graiul său plăcut și prin cugetările sale frumoase a aprins flacăra admirațiunii în inimile celor ce l-au auzit.

Și totuși îl cunoșteam și-l cunosc foarte bine; îl cunosc ca bărbat al științei, care prin lucrările sale de valoare și a cîștigat un nume frumos în toate țările unde trăiesc Romîni.

Cit despre mine, o știți D-Voastră și o știu fiecare Romîn dela noi, că și eu mă pregătiam să ocup odată această catedră.

Înțelegînd însă în anii din urmă, că eu n'aș putea să-mi văd realizarea acestui plan, decît vinzîndu-mi principiile și convingerile mele unui curent politic care îl desaprobam și desaprobat în toată ființa lui, am smuls acest gînd din șirul idealurilor mele, și m'am hotărît să nu ocup niciodată această catedră; căci nu voiam să primesc o resplăță rușinoasă pentru o și mai rușinoasă vindere de principii cari le am.

Și acum sînt fericit că acel curent contrar nu a reușit să înalțe la acest post ales pe un om incapabil și lipsit de toate aptitudinile și cunoștințele necesare pentru el; și cu totul unanim de aprobare de la facultatea filosofică ne-a adus din Viena numirea d-lui Sextil Pușcariu.

Condamnabile sînt dar încercările acelui curent vrăjmaș de a semăna ură și înfrîgă între dl Pușcariu și mine. Vințul răutății a ridicat valuri mari; dar și valorile cele mai primejdioase se vor sparge, ca un vis desert al unui creier bolnav, de stîncă de granit a seriozității, a științei și a conștiinței curate.

Fericiti sînteți D-Voastră, că un bărbat ca dl Sextil Pușcariu Vă va fi de-acum înainte profesorul D-V.

Fericit sînt eu, și cu sonoritatea unui glas sincer întonez și eu în acest concert armonios al bucuriei, că la acest post înalt a ajuns un bărbat, care în știința și în filologia romînă este mai vrednic decît mine.

În acest sens primească dl Pușcariu și din partea mea cele mai sincere felicitări și în același timp îl rog să primească asigurarea dragostei celei mai curate și a celui mai curat respect.

Cam așa am vorbit eu.

Iar dl Pușcariu, cerînd cuvîntul, mi-a adresat mie următoarele cuvinte:

derează, credem, destul de lămurit, că lucrul nu ar fi cu neputință de îndeplinit; că banii trebuincioși s'ar putea strînge foarte bine, într-un cît trăiesc în această țară Romîni harnici și cinstiți cu dor de țeară.

Multe vorbe patriotice și frumoase s'au rostit și se rostesc la noi, și multe aplauze și strigăte de »ura« acopăr aceste spuse.

Iată însă un prilej de a se face legătura între vorbă și faptă; căci depărtarea între vorbă și faptă este ca ceriul de pămînt; iar vorba singură este numai o pierdere de vreme, o mulțămire a cîtorva suflete bolnave și o mărire a decepției și descurajării tuturor.

Nu trebuie însă uitat, că acei, cari stau în fruntea noastră, fie om de stat, fie artist ori om de știință, datoresc gîndirea, vorba și fapta lor neamului, și neamului în primul rînd; căci puțin ne interesează vorbele frumoase spuse pentru toți și toate, atunci cînd neamul rămîne tot ceea ce este, într-un cît viitorul îl vedem mereu întunecat de ceața amărăciunii.

Și nu este mihnire mai mare decît aceea de a suferi de rele, pe care le-ai

»In special mulțămesc d-lui Dr. Radu Sbiera pentru cuvintele rostite și mai adine simțite, și din partea mea primească asigurarea, că l-am înțeles pe deplin«.

Ne-am lămurit, și cu aceasta închei.

Prof. Dr. Radu Sbiera.

„APĂRAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Cătră onorata redacție a ziarului „Apărarea Națională“.

Mahala, în 12 Noembrie 1906.

Să ne socotim.

În ultimul număr al »Voinței Poporului«, unde s'a publicat rectificarea mea relativă la atacurile numitului ziar din 28 Octomvre, se spune în sosul epilog-redacțional al rectificării mele următoarele: »Un prost — nu părintele Zaharovsky! — care și-a rezervat a ieși cu întreg numele său la timp potrivit, revoltat fiind de purtarea politică a pdr. Gherman, a venit la noi, ni-a mărturisit faptul și ni-a prezentat mîncîrnoasele ale părintelui Gherman«. Se mai spune acolo că acel »colaborator dela »Voința poporului« se va prezenta poate chiar în timp foarte apropiat pdr. Gherman ca și cum ar voi să mă îngrozească ca pe un copil mic cu cine știe ce fantom, de astă dată cu unul clerical.

Sincer mărturisind, Vă asigur domnule redactor, că nu cred în aserțiunile »Voinței poporului«, ci le privesc de un tric demagogic spre a demonstra poporului rural — poate și altor preoți — că între colaboratorii lor se numără floarea neamului, cele mai curate existențe ale tuturor păturilor sociale, deci și preoții cei mai ideali, cari se revoltă de purtarea politică a colegilor lor și cu greață își întorc fața lor cinstită dela ast-fel de »creaturi mizerabile« cum e de pildă subsemnatul sau cum sînt toți cei 31 de preoți proscrizi de democrați. Deci cu toate că trag cu hotărîre la îndoială adevărul ziselor »Voinței poporului« că adevărat preot este acela, care a scris contra mea articolul din Nr. 44 al »Voinței poporului«, totuși — pentru cazul că de fact un preot este autorul acelui articol — să-mi permite-ți, domnule redactor, să-i adresez în ziarul D-Voastre aceasta următoarea scrisoare deschisă:

fi putut înlătura, și de a nu face fapte bune, pe care le-ai fi putut împlini.

Și atunci, cînd va veni un altul în locul tău, și va sfărîma relele de care tu te-ai încunjurat, care va săvîrși binele pe care tu l'ai desprețuit, sau pe care nu ai voit să-l faci din lene sau egoism, va trebui să pieri neplîns de nimeni; căci cei răi, egoiști și leneși nu se plîng.

Și vei peri, fără măcar tu însuși să aibi mîngîierea de a-ți putea zice în ultimele clipe: »am făcut tot ce am putut face«; și vei peri chinuit de gîndul că, dacă ai fi făcut altfel, poate ar fi fost altfel!...

Dar în această lume, totul este cu puțință prin stăruința la muncă, prin iubire pentru ai tăi și ale tale, prin conștiință a datoriei și cuget curat.

Și, dacă ceia ce trebuie să se facă și nu se va face, păcatul nu va fi al nostru, al celor mici, cari am dorit și nu am putut face, ci va fi al acelor mari, cari au putut și nu au vrut să facă.

„Neamul Rom.“ Const. Ioanin.

D-le pâr. şi — frate în Christos!

Dacă de fact S-Ta, ori cine ai fi, ai scris »revoltat fiind de purtarea politică, a mea, articolul »Apărarea Națională în țeară și minciunile preotului Tanasi Gherman din Mahala«, publicat în »Voința poporului« din 28 Octomvre a. c., atunci iată te invit pe calea aceasta, franc și cu fruntea senină, să ieși de după meterezele anonimității și să dai piept în luptă deschisă. Dacă S-Ta ești lumină între preoți și te îngrozești atât de mult de »minciună și calomnie« despre cari susții că erau armele principale ale »Deșteptării« pecind eu îi eram redactor și exclami, spre a mă discredită pe mine, preotul — nu redactorul Gherman — în fața poporului: *Ce plătește un om și îndeosebi un preot, care operează cu asemenea mijloace în politică e lesne de înțeles* și apoi, fără să cunoști conținutul pîrei de odinioară a d-lui Dr. Florea Lupu contra mea și cum s'a aplanat acel proces, tragi imediat în discuție publică modul mărtusrii bisericești și voești să mă prezinți în fața credincioșilor din popor ca preot, care nu e vrednic să predice și să susțină moralitatea creștinească, călcind în picioare virtuțile creștinești: dacă S-Ta ești chiar atât de bun, încit îndrepti cătră Tatăl ceresc, întocmai ca și Christos de pe cruce, rugăciuni fierbinți pentru sufletul meu cel păcătos și rătăcit, ca doară-doară bunul Dumnezeu mă va spăla odată de »perfidia cea bolnăvicioasă, ce minjește starea preoțească și mă va face preot adevărat — se vede că întocmai cum e autorul articolului — lipsit de dorul josnicei răsunări și inzeztrat cu dorul păcii creștinești și iubirea de adevăr«; dacă totul ce ți se pare »trist și dureros« în apucăturile mele de »preot rinzos și răutăcios« ești în stare a mi demonstra ca un frate mai luminat, inzeztrat cu cea mai estinsă cultură, lipsit de ori ce tulburări pătimașe, lipsit de rinză și răutate, de răzburare și perfidie, — atunci rogu-te, părinte prealuminate, quintesență a tuturor virtuților creștinești, nu înțirzia a-ți împlini datoria de preot și creștin față de mine rătăcitul, ignorantul, rinzosul, răutăciosul și perfidul, ci grăbește de mă îndreaptă, arată-mi rătăcirea și greșelele mele, dar nu cu injurători cum fac alți muritori ordinari, ci cu dragoste și cum se mai chiamă toate celelalte »virtuți creștinești pe cari S-Ta zici că ești stăpîn deplin. S-Ta se vede, că ai un catastich lung de virtuți creștinești, căci și »câința și pocăirea« o numeri la ele, nu ca noi cei »proscriși« de D-Voastră, cari în toate sintem modești și nu avem decit numai trei virtuți: *credința* în Dumnezeu și în sințenia cauzei ce o apărăm, *speranța* în D-zeu și în viitorul neamului și *dragostea* față cu D-zeu și cu neamul din care facem parte. Așa ni se pare nouă »tonților și rinzosilor«, după cum ne numiți D-V. și dacă într'adevăr sintem atât de proști și nătărăi cum ne descrieți Domniile Voastre, luminaților și a toate prevăzătorilor, cari ni promiteți o *luptă* de să ne treacă scintei prin căpătîni, atunci de ce nu pășiți pe față cu tot numele și cu toată autoritatea de care dispuneți, ci Vă baricadați în fortificațiunile *anonimității*, de unde împroșcați cu noroiu pe toți, cari nu jură orbiș la flamura »democrată«.

Sau poate, venerabile, în acest mod voiți D-Voastră să scoateți prestigiul stării preoțești, de care vă plingeți, că noi, preoții de pănura unui Mihail Bendevschi, Onufreiu Mironovici, Adrian Bocca, Siretean, Gribovici, Cărăuș etc.

il călcăm în picioare? Oare vrednic ești S-Ta, autorule prea luminate, a deslega încălțămintele picioarelor părinților O. Mironovici, M. Bendevschi și a altora din cei proscriși de democrați? Ei — să vedem cum te vei ținea de promisiunea »de-a eși cu numele întreg« după cum ți-ai rezervat în fața redactorului dela »Voința poporului« și după cum se așteaptă acuma, dacă voiești să treci de *bărbat întreg*, nu însă de-un *laș* pentru care toate calitativele din dicționarul ales al organului democratic sint prea sarbede.

Deci încă odată, ori preotul respectiv, de care amintește »Voința poporului« în ultimul ei număr, se demaschează și începem discuția în mod serios, demn de bărbați maturi, iar mai ales de preoți ai lui Christos, ori remine — un *calomniator laș*, care are tristul curaj a insulta și a innegri pe alții, dar' se rușinează însuși de armele cu cari îi place a se lupta, deci știe fie-care ce epitet merită respectivul. Ei, cum remine părinte?

Atanasie Gherman.

Din Crasna-Ilschi.**Banca raiffeisiană și Centrala.**

Duminică în 11 Noemvre a. c. a aflat loc în Crasna-Ilschi sub prezidenția *vrednicului paroch Mihai Bendevschi* adunarea generală a băncii raiffeisiane, unde s'a hotărît între altele și ieșirea băncii din Centrală.

În privința aceasta a motivat direcțiunea propunerea făcută și primită cu unanimitate de voturi — cam în următorul mod:

Onorată adunare! D-Voastră știți, cumcă la timpul său s'a hotărît într'o adunare generală, ca banca noastră să se alipească ca membru pe lângă Centrala însoțirilor economice romine din Cernăuț. Direcțiunea în puterea acestei hotărîri a făcut demersurile recerute și banca noastră este de prezent membru la centrala romină, avind acolo nu numai părtașii, dară și depuneri.

Existența unei centrale este pentru băncile populare de cooperare *drept o condițiune vitală*, pentru că centrala îngrijește băncile cu capitalul necesar de exploatare, primește dela ele prisosul capitalurilor spre fructificare, ea le controlează și le organizează astfel, ca să devină vrednice de încrederea publică, care compune viața tuturor întreprinderilor comerciale.

Pentru a corespunde tuturor acestor îndatoriri este o centrală — de sine înțeles — obligată a-și cîștiga prin *observarea strictă a principiilor ei fundamentale și prin o conducere înțeleaptă corectă și serioasă în prima linie pentru sine încrederea publică și a evita toate acele acte — fie chiar și cele mai neînsemnate — cari ar fi în stare a slăbi cît de puțin aceasta încredere, căci de altfel ar suferi nu numai ea, dar mai mult băncile cooperative, cari stau cu ea în raport de asociere.*

Agitățile ce s'au pus în lucrare de cătră însași casa centrală — în cazul acesta numai de cițiva membri din direcțiune — în vederea adunării ei generale extraordinare din 28 Octomvre 1906, au dovedit, că *centrala romină a călcat prin o procedură de tot greșită principiile fundamentale*, pe cari se bazează orice casă centrală. Casa centrală după senzul ei adevărat trebuie adecă să fie o asociație compusă de însoțiri cooperative ale unei provincii sau țări, la cari pot fi primiți ca membri particulari (persoane singurite) numai intru cît o cere aceasta necesitatea pentru a completa nu-

mărul recerut al membrilor din direcțiune sau din comitetul de control, sau escepțional și atari particulari, cari nu pot deveni membri la o bancă cooperative.

Alinea 4 din § 3 al statulelor centralei admite drept ca membrii »persoane, ce se pot obliga prin contracte«, dară aceasta numai în acel, înțeles ca centrala să cîștige în direcțiune și consiliul de control *membri apți pentru conducerea ei*.

Contrar acestor principii centrala a îndemnat în mod agitatoric și a primit cu 2—3 zile înainte de adunarea generală din 28 Octomvre vr'o 50 de particulari fără pozițiune materială și fără cultură ca membri cu scop vădit, ca aceștia să majorizeze la alegerea directorilor centralei din 28 Octomvre voturile reprezentanților băncilor cooperative, ceea ce i-au și reușit în adevăr.

Cîștigarea acestor particulari fără avere și cultură ca membri ai centralei pe cale agitatorică numai cu scopul de a majoriza voturile băncilor cooperative este cel mai condamnabil act, ce-l poate comite o casă centrală, pentru-că prin o astfel de procedură a slăbit ea nu numai propria temelie de încredere publică, dară mai mult pe cea a băncilor cooperative, cari sint asociate de centrală.

În consecința acestei proceduri greșite a centralei este de prevăzut, cumcă băncile cooperative, ale căror membri garantează cu întreaga lor avere, nu vor susține și salva nicicînd interesele băncilor cooperative și prin urmare vor trebui să peardă — chiar și la cea mai corectă gestiune — încrederea publică, care compune pulsul de viață al acestor instituțiuni *de cea mai mare însemnătate pentru propășirea economică a țaranului nostru*.

Banca noastră populară, care a fost *cea dintîi înființată în țară* și dela care au luat instrucțiuni toate celelalte bănci cooperative, mulțămită pozițiunii de tot bune a membrilor ei, precum și a unei gestiuni foarte corecte, și-a cîștigat încrederea generală din țară și afară de țară. Noi avem adecă la banca noastră capitaluri depuse nu numai dela particulari din sat și din mai multe districte din Bucovina, dară și din Boemia, Ungaria și România.

Această încredere este pentru banca noastră un odor neprețuit și noi sintem dători a face cele ce stau în marginile puterilor noastre pentru a ni păstra această încredere și pentru viitor, eară cele întimplare la centrală sint în stare a slăbi această încredere, fiind noi atășași la centrală.

În vederea procedurii greșite a centralei romine cu ocaziunea *ținerii adunării generale extraordinare din 28 Octomvre 1906, direcțiunea însoțirii noastre, nevoind și neputînd deci purta răspunderea pentru cele ce se pot întimpla și în viitor la centrala romină și cari în urma raportului nostru de asociere pot deveni foarte dăunătoare și periculoase pentru banca noastră, a aflat de bine a Vă convoca pe ziua de astăzi pentru a desbata și a hotărî ori de n'ar fi mai consult ca însoțirea noastră să iasă din sinul centralei romine prin revocarea tuturor părtașiiilor.*

Esșirea însoțirii noastre din sinul centralei se recomandă și din alt punct de vedere. Cheltuielile de administrare ale centralei sint adecă atât de mari, încit creditul ce-l acordă ea sub astfel de referinți băncilor cooperative, nu poate fi pentru viitor decit cel puțin cu 6½ dela sută, prin care se zădărnicește scopul

principal al băncilor cooperative de a pune țaranului la dispoziție un credit estin, și e foarte posibil, că *din cauza cheltuielilor prea mari de administrare ce le supoartă centrala băncile cooperative vor fi necesitate a ridica procentul pentru credit la 8 sau și 9 dela sută*.

Banca noastră s'a folosit pînă acu de prea puține credite dela centrală; suma maximală a fost de 6000 cor. și luindu-se în considerare, ca banca noastră pînă astăzi acorda credite cu cite 7%, pe cînd trebuiam să plătim la centrală 6—6½, rezultă, că acest procent plus cheltuielile pentru sinete și portul poștal se ridicase pînă la 7 dela sută, așa că banca noastră n'a avut nici un profit.

Direcțiunea însoțirii noastre este de părere, că capitalul de exploatare, de care dispune de prezent, e destul de mare pentru comunele noastre și că nu e bine să ia în exploatare capitaluri noi, pentru-că prin aceasta țaranul s'ar îndători din cale afară; din cauza aceasta noi n'avem lipsă decit de un credit de 5000—10.000 cor. ca să fim prevăzuți pentru cazul cînd unul sau altul dintre depunători ar revoca o sumă mai mare și pe acest credit l-a aflat direcțiunea la alt institut de credit din țară, fără de a se angaja ca membru.

Din considerările sus induse face direcțiunea propunerea de a revoca dela Centrală la timpul hotărît de statutele acesteia toate părtașiiile.

Cu această ocaziune s'a dat expresie de adincă indignare, că dl *Florea Lupu* a cutezat să apostrofeze la adunarea generală a centralei de pe jilțul prezidial pe un *bărbat deja de mult cărunt, precum e dl consilier Onesim Turcan* și pe un preot vrednic înainte parochienilor săi cu cuvintele »*jupîn, mintios etc. etc.*« O astfel de purtare deplasată și condamnabilă din partea prezidentului Centralei nu poate de loc întări încrederea în viitorul băncilor raiffeisiane.

Participantul.

Din Sirete.

Multe cetim în jurnalele din țară — bune și rele — cum se întimplă. De orașul Siret au uitat însă Romîni în general cît și gazetarii în special.

Orașul Siret e un petec de pămînt, care în legea regretatului Mihai Teliman e blăstămat. Gluma lui Teliman de odinioară apare azi ca tristă realitate. Odinioară reședința lui Iascu Voievod, a decăzut într'u atita, încit e lăsată azi cu totul pradă veneticilor galițieni, cari cred, că și-au cîștigat drepturi de a decide asupra sorții poporului romin indigen. Și nici nu-i mirare, căci dacă nu pune poporul indigen stavilă aspirațiunilor nutrite de galițieni, dece să nu-și improprieze aceștia drepturi, pe cari nu le-au avut pînă acu.

Coloarea lor adevărată au arătat-o galițienii mai ales cu ocaziunea ultimelor alegeri comunale, unde au suferit Romîni o înfrîngere totală.

Pecînd în alte rînduri se alegeau în toate trei colegii numai 4 ruteni și 4 Romîni, s'au ales de de astă dată 7 ruteni și numai 3 Romîni.

Că li-a mers Romînilor de astădată atât de rău, e de ascris alianței, ce au făcut-o în colegiul al treilea *Rutenii împreună cu Jidani în contra Romînilor și Germanilor*, maiorizîndu-i astfel pe aceștia.

De lăudat e, cum au purces alegătorii în colegiul întîilea, unde s'a încheia un compromis între creștini. — Numai catechetul cel mult lăudat de democrați, dl *Orest Dlujanski*, a aflat de bine să se alieze cu partidul ovreilor.

Un rol însemnat a jucat la alegeri și adiunctul de la judecătoria, dl *Mogilnicki*, care a agitat din resputeri contra Românilor.

E posibil oare, că lucrând dl *Mogilnicki* atât de pasionat la alegeri contra Românilor, să fie apoi nepreocupat la procesele sale, în cari sînt implicați și Romîni?

Afar' de alegerile amintite merg calea racului și celelalte afaceri ale Romînilor din Sirete.

Astfel doarme vecinicul somn cabinetul de lectură »Renașterea« precum și »Societatea pentru ajutorarea celor bolnavi«. De la constituirea lor n'au dat aceste societăți nici un semn de viață. De o bancă raiffeisiană a Romînilor nu poate fi nici vorba. E destul că au nemții și rutenii cîte o bancă.

Chiar și ce privește gimnaziul din Sirete, care a fost în anul acesta completat prin 8 clase, e starea Romînilor de tot tristă.

Pecind Stocki a adus un suplent pentru limba ruteană chiar din Galiția, nu s'a făcut din partea Romînilor nimic pînă acu, ca și limba romină să fie predată de cîtră un profesor romîn.

Sperăm că noul inspector școlar nu va întîrzia să delătore acest inconvenient, care numai în folosul Romînilor nu poate fi.

* * *

În 11 Noembrie st. n. au înființat rutenii a doua bancă raiffeisiană districtuală, la care s'au înscris v'ro 500 de membri, între cari sînt și Romîni din *Terebleca*, *Oprîșeni* și *Granicesti*. Am ajuns așa departe, ca romîni de pe la sate să între ca membri la o bancă rusască dela oraș, măcar că au astfel de bănci romînești prin satele lor.

Seara a aflat loc o petrecere populară la palatul de here, la care au participat și Romîni, decorați cu eșarpe rusești. O ironie nemaipomenită, cînd vezi, că un Romîn păcătos îmbrăcat în costumul său național cu eșarpa rusască pe piept agitează pentru ruși.

S.

Știri locale și din țară.

Adunare electorală. *Vineri în 16 l. c. la oarele 6 p. m. a aflat loc în palatul național o adunare electorală, conchemată de consilierul i. r. Onesim Turcan și prof. univ. Dr. Stefan Saghin. La adunarea aceasta, la care au fost invitați toți alegătorii romîni din Cernăuț, au participat aproape 100 fruntași din toate părțile Romînilor, mai ales a preoților, a funcționarilor și a învățătorilor.*

Am remarcat pe deputații d-nii Dr. I. cav. de Volcinski, Teofil Simionovici, apoi prof. univ. Dr. Saghin, Dr. V. Găina și Dr. Gheorghiu, consil. de trib. Emilian Isopescu, D. Tușinski, direct. gimn. T. Bujor, preoții exarch S. Cobilanschi și I. Procopovici, G. Teleaga, Adrian Boca, Z. Percec, M. Bocca, secret. de trib. Bocancea, prof. Gr. Halip ș. m. a.

Scurt după 6 oare dl Onesim Turcan deschide adunarea și espune în mod elocvent și precis scopul ei.

Fîind alegerile suplinitoare în consiliul comunal al orașului Cernăuț iminente și avînd și Romîni să aleagă cîțiva deputați în locul acelor a căror mandate au expirat, trebuie și Romîni, fără privire la orice partid, să meargă la aceste alegeri umăr la umăr.

Accentuarea acestor cuvinte a produs o însuflețire mare și toți cîți erau de față au declarat a merge solidar. La propunerea, de a înstitui un comitet de mai mulți bărbați, cari au să prepare terenul pentru aceste alegeri, se încinge o discuție foarte vie, la care au participat deputații Dr. I. cav. de Volcinski, T. Simionovici, prof. Gr. Halip, prof. univ. Dr. V. Găina și Dr. Stefan Saghin, spirit. G. Teleaga și concep. V. Grigorovici.

În fine se alege un comitet de 9 bărbați fruntași de încredere, cari pînă la proxima adunare electorală, conchemată pe ziua de Miercuri în 21 l. c. oarele 5 p. m. în sala primăriei, au să facă toate preparativele necesare și să ia informațiuni despre situație. În acest comitet au fost aleși cu unanimitate de voturi domni prof. I. cav. de Volcinski, consil. D. cav. de Bejan, consil. Nico Balmoș, cons. O. Turcan, consil. E. Isopescu, deputatul cons. T. Simionovici, prof. Dr. Stefan Saghin, comis. E. Bocancea și adiunctul Dori Popovici.

Așteptăm că la adunarea de Miercuri va participa totalitatea alegătorilor romîni din Cernăuț, deoarece la această adunare probabil va fi posibil să se ia deciziuni asupra altitudinii, ce Romîni au s'o păzească.

Numiri. Dl Aurel Percec, care înainte de cîte-va zile a trecut examenul politic practic cu succes bun, a fost numit concepist la direcțiunea de poliție, dl Dumitru Iliuș concepist la pretura din Gurahumorului și dl Arcadie Lucescu concepist la prefectura din Rădăuț, ear practicantul în concep. dl Emilian Botetzat a fost permutat la prefectura din Gurahumorului și dl Mihai Birtoi dela guvernul țării la direcțiunea propinațiilor. — În locul contelui Beck a fost numit generalul Francisc Conrad de Hoetendorf șef al statului major în armata ausrro ungară.

Din Udești. În 11 Noembrie a. c. a izbucnit pe la oarele 10 dimineața în casa lui Stefan Caciuc un foc, care a nimicit cu desăvîrșire gospodăria acestuia precum și a megieșilor Leon Caciuc, Vasile și Toader Romaniuc. Paguba întregă se urcă peste 15 000 cor. Dintre pagubași a fost asigurat numai Leon Caciuc. În ajutor au sosit și pompierii din Bosancea, cărora li-a succes numai să localizeze focul.

Însoțirea de păstrare și credit pentru Cernăuț și suburbii și-a schimbat cu ziua de 16 l. c. localul de birou din strada domnească 12 în strada Stefaniei Nr. 7. Oarele de birou sînt ca și mai înainte: în zile de lucru 4—5 p. m., duminica 4—6 p. m.

Comitetul electoral. Germanii din loc și-au ales Vineri în 16 l. c. pentru alegerile comunale un comitet electoral de 8 bărbați, în fruntea căruia stă prof. univ. Dr. Scharitzer. Acest comitet a primit mandatul de a aduce constituirea sa la cunoștința comitetelor electorale ale celorlalte naționalități pentru a pute face eventual o acțiune comună.

De ale poștei. Cu 1 Decembrie se va activa în Comănești un oficiu poștal, ear' în comunele Zamostie și Karlsberg cîte o agenție poștală.

Nenorociri. Țăranul Ioan Seniuc, un moșneag din Jucica, mergînd eri spre casă, a fost în strada gării ucis de trăsura unui lăptar, anumea M. Rosenrauch. Calul de la trăsura acestuia, sperîindu se de un vagon electric, a rupt-o la fugă și în fuga sa l'a păt pe Seniuc cu oștiea în cap atît de vehement, încît acesta a ramas la moment mort. — Lucrătorului Teodor Clem, care discărca eri în strada lui Franț o mașină, i-a picat un obiect de o greutate de peste 100 kg pe picior strîvindu-i osul cu desăvîrșire. Nenorocitul a fost transportat la spital.

Calea ferată locală Pozorita-Luisenthal a fost dată eri circulațiunii cu trenul Nr 4671.

Filia societății Doamnelor Romine din Carapciu, care e condusă de d-na Maria de Grigorcea și d-na Olimpia Hostiuc, a împărțit Duminică în 11 l. c. la un număr însemnat de copii sărmani haine și încălțăminte. Aceasta filială e atît de bine condusă încît dispune de un fond de rezervă de preste 2000 cor.

Jubileul „Armoniei“.

1881 — 1906.

Programul pentru serbările aranjate din incidentul jubileului de 25 ani dela înființarea societății muzicale »Armonia« în Cernăuț la 25, 26 și 27 Noembrie n. este următorul:

Duminică, 25 Noembrie:

a) La oarele 9 dimineața: Liturgie și doxologie în biserica catedrală, săvîrșită în sobor de I. P. Cuv. Sa Arhimandritul Miron Calinescu Cîntările rituale, compuse de dl prof. George Mandicevski, vor fi executate de »Armonia« sub conducerea compozitorului.

b) La oarele 8 sara: Sară de cunoștință în localul »Armoniei« în onoarea oaspeților sosiți din țară și de peste hotarele Bucovinei. Salutarea oaspeților din partea președintelui, responsurile reprezentanților celorlalte societăți.

Luni, 26 Noembrie:

Concert festiv în sala filarmonică la oarele 7½ sara sub conducerea dirigențului artistic, a domnului profesor Anton Koller, cu concursul benevol al doamnelor Eugenia Halarewicz și Aglaia de Onciul și al domnilor Dr. B. cav. de Duzinkiewicz, Adalbert Hrimaly și Corneliu Tarnovietchi, precum și a muzicii regimentului 41 de infanterie, cu următorul program:

1. Discurs festiv, rostit de secretarul societății, dl Dr. Emilian Slușanski.

2. Concert II., cor bisericesc mixt pentru 8 voci de Gavriil Musicescu:

3. Hora Dobrogeană, cor mixt de Nicolae Popovici, acompaniarea pentru orchestră de Hermann Kirchner.

4. Variațiunile unui cîntec popular rominesc, aranjate pentru un quartet cordat de Adalbert Hrimaly și executate de domni Adalbert Hrimaly (violina I.), Corneliu Tarnovietchi (violina II.), George Mandicevski (viola) și Dr. B. cav. de Duzinkiewicz (violoncello).

5. Două cîntece cîntate de doamnă Aglaia de Onciul; acompaniarea la pian o va ține dl prof. Anton Koller.

a) Seniu și furtună de Dr. Eusebiu Mandicevski.

b) Doină, doiniță de Eugeniu Muntean.

6. Baladă pentru violină de Ciprian Porumbescu; executată de dl Adalbert Hrimaly; acompaniarea la pian o va ține dl prof. Anton Koller.

7. Tabăra romină, cor bărbătesc cu soli de Ciprian Porumbescu; acompaniarea pentru orchestră de domnul Anton Koller. Tenor I. solo: domnul Constantin Șandru; Tenor II. solo: dl Amulius Litviniuc. Bas I. solo: dl Emilian Brucher; Bas II. solo: dl Dr. Emilian Slușanski.

8. Hora, cor mixt cu acompaniarea de orchestră de George Dima.

9. a) Cîntec de amor, b) Dans dela țară, compuse pentru violoncello de C. Dumitrescu; executate de dl Dr. Basil cav. de Duzinkiewicz; acompaniarea la pian o va ține dl Adalbert Hrimaly.

10. Trei cîntece populare, culese și aranjate de Tiberiu Brediceanu; cîntate de doamna Aglaia de Onciul; acompaniarea la pian o va ține dl Anton Koller.

a) Spune mindr'adevărat. b) Vai bădiță dragi ne-avem; c) Bagă Doamne luna'n nor.

11. Morarul, cor mixt de D. G. Kiriac.

12. Uvertură, compusă pentru un quartet cordat și 2 piane cîte patru mini de Dr. Eusebiu Mandicevski, executată de doamnele Eug. Halarewicz și Euf. Vorobchievici (piano I.), domnișoarele Ecaterina Mandicevski și Veronica Turcan (piano II.), și de domni Adalbert Hrimaly (violina I.), Corneliu Tarnovietchi (violina II.), George Mandicevski (viola), și Dr. Basil cav. de Duzinkiewicz (violoncello).

13. Mama lui Stefan cel Mare, baladă pentru soli, cor mixt și orchestră de G. Dima. Mama: doamna Aglaia de Onciul. Stefan: dl Amulius Litviniuc.

14. a) Trei colori de Ciprian Porumbescu, aranjat pentru cor mixt cu acompaniarea pentru orchestră de D. G. Kiriac. b) Imnul național, aranjat pentru cor mixt de Gavriil Musicescu; acompaniarea de orchestră de * * *.

Prețurile: Loja 16 cor.; stal I (rîndul 1—3) 4 cor.; stal II (rîndul 4—6) 3 cor.; stal III 2 cor.; intrarea 1 cor. — La aceste prețuri se adaugă impozitul orășenesc de 5%.

Marți, 27 Noembrie:

Serată cu dans în sala filarmonică; începutul la oarele 8 și jum. sara. Ținută de serată. Damele sunt rugate să apară în costum național. — Muzica regimentului 41 de infanterie. Întrarea: pentru membri 3 cor.; pentru nemembri 5 cor.; Loja: pentru membri 15 cor.; pentru nemembri 20 cor.

Invitări speciale nu se trimit. Onoratele persoane, cari iau parte de obicei la petrecerile Armoniei, binevoiască a se considera de invitate.

Din public*).

Onorată redacție!

Primind dela mai mulți membri ai soc. acad. »Romînia Jună« din Viena o scrisoare, prin care sînt insistent rugat — fiind în chestie interesele »R. J.« — să dau publicității toate cîte le știu despre dl Nico Lupu stud. în drept, rog să aveți amabilitatea a publica următoarele:

Era în vara anului 1905 în luna lui Iuli, pe la 4 oare p. m. cînd am intrat dimpreună cu soția mea în băcănia lui H. Fraenkel de pe strada primăriei ca să cumpăr niște mezeluri. Cu băcănia asta este împreunat și un local de dejun. Din întimplare am intrat tocmai în momentul cînd în camera laterală era o gilceavă și larmă de tot mare. Vrînd, nevrînd m'am uitat prin ușa deschisă să aflu care este cauza acestei gilcevi.

În cameră se aflau afară de proprietarul băcăniei încă profesorul dela gimnaziu Savoy, care în toamna asta a fost permutat la Pola, dl Nicu Lupu, student la facultatea de drepturi, precum și studentul în drepturi dl Valerian Verencea. Cînd am aruncat privire, spre camera aceasta am văzut cum proprietarul Fraenkel *il palmuea pe dl Nicu Lupu*, fără privire la aceea că d-sa era cu culorile *întrunirii academice Bucovina pe piept*.

Înainte de puține zile am aflat, că dl Lupu, deși a fost palmuit ziua mare de un birtaş, n'a aplanat pînă azi aceasta afacere pe cale judecătorească.

Vespasian Grigorovici.

*.) Pentru cuprinsul nu ia redacția nici o răspundere.

Insoțirea de păstrare și credit pentru Cernăuț și suburbii

însoțire registrată cu garanță nemărginită

strada Stefaniei 7, CERNĂUȚ, strada Stefaniei 7

primește depuneri cu

6%

și dă membrilor împrumuturi cu

7 $\frac{1}{2}$ %

Oarele de birou:

==== In zile de lucru 4—5 p. m. — Duminică 4—6 p. m. ====

Stampile de cauciuc
fornizează cu prețuri ieftine
în oră ce formă și mărime
Leon König
Cernăuț, piața principală 6.

Reiner Wolf
strada Templului Nr. 6.
Vinuri veritabile moldovenești, ungurești, austriace, italiene etc.
Bucătărie românească.
Prețuri moderate.

Tipărituri complet asortate
pentru
Insoțirile Raiffeisiene
se pot căpăta la
„Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț
Piața principală 3 (Palatul național).

Restaurant și hală de vin
Josef Katz. str. rusească 4.
Vinuri veritabile moldovenești și austriace cu prețuri moderate.
Bucătărie românească.

PUBLICARE.

În 30 Noemvbre st. n. a. c. va ținea administrația comunelor Bunințe—Mihoveni în localul comunal din Bunințe o ofertă publică în afacerea zidirii școlii nouă.

Spesele împreună cu mobilatul și closet se urcă după preliminar la suma de 30.700 coroane. Zidirea are să se înceapă în primăvara anului 1907 și trebuie să fie finită cel târziu la 1 Iulie 1908. Antreprenorul este îndatorit de a construi zidirea în modul cel mai solid și expert, întrebuițând material bun, totodată va fi acesta obligat a respecta toate prescripțiunile date de conducătorul de zidire denumit din partea căpitaniei.

La caz că rămâne predarea materialului sau executarea zidirii cu atîta în restanță, că finirea zidirii devine cu totul imposibilă, sau dacă zidirea la ziua susnumită nu este gata, atunci au comunele Bunințe—Mihoveni dreptul de a sevîrși zidirea defectuoasă sau încă nefinită pe speșele și pericolul antreprenorului, întrecînd chiar suma fixată (preliminată).

Plata urmează confirm lucrului prestat pe baza asignației compusă de antreprenorul și contrasignată de conducătorul de zidire.

Plata întregă urmează cel târziu două luni după colaudare. Răfușurile (socotelile) se fac conform sumelor fixate în preliminar. Operatul tehnic al clădirii se poate vedea zilnic la oarele de oficiu în biroul comunal din Bunințe.

Ofertele cu inscripția »Ofertă pentru zidirea școlii din Bunințe—Mihoveni«, sunt a se asigura cu un vadiu de 10% al prețului fiscal, cu declararea, că oferentul se supune condițiilor impuse și au să se înmanueze la ziua fixată oara 12, primarului din Bunințe.

Comunele își rezervă dreptul de a decide asupra ofertelor fără privire la mărimea acestora. Antreprenorul este în decurs de 6 săptămîni după ziua ofertei legat de propunerea sa, în care restimp alegerea oferentului trebuie să se facă numai decît. Cu antreprenorul se încheie, primindu-se toate condițiunile, un contract obligatoric. Spesele contractului le poartă antreprenorul.

Iacob German, antiste, Bunințe.
Vasile Țurcan, antiste, Mihoveni.

Dr. S. Singer

specialist pentru boale de piept, gitlej, nas și urechi

Cernăuț, strada Univerzității 3

Ordinează:

intre oarele 9 și 11 dimineața și 3 și 5 după amiază.

Georgi Vistec

PRIMUL BIRT ROMÎNESC

Cernăuț, strada Cuciurului Nr. 22.

Mare deposit de licoruri și cognacuri din țară și străinătate, deposit de șuncă, cârnațe, mușchi afumați și tot felul de cărnuri afumate. Bere bună din loc și de Ococim. Vin veritabil românesc. Pentru singulari și societăți.

Doze popicării

înzestrate cu bilele cele mai bune.

STABILIMENTUL SE POATE ÎNCĂLZI.

Marfă bună. ➔

*

➔ Prețuri eftine.

==== Cumpărați numai dela ====

Prăvălia Romînească

CERNAUȚI

==== strada principală No. 3. ====

Hotel „CENTRAL”

== SUCEAVA ==

strada principală

== proprietar ==

Hermann ==

== **Dermer**

Bere de Ococim. Vin veritabil

|| romînesc. Masă bună. ||
|| Camere bine aranjate. ||

Magazinul B. Baltinester junior

Cernăuț, Strada principală Enzenberg Nr. 3.

Depou al furnișorilor c. r. curții: pentru păpucării Anton Heinrich Ita Viena, Iosef Pichler & Fli Graz; pentru

Capek Viena, F. L. Popper Chrudim; pentru pălării și mărfuri de alpacă W. Bachmann & Comp. Viena.

Oferez prea onoratalui public mărfuri pentru sezonul de toamnă și iarnă, cari le-am primit de curind din țeară și străinătate în asortiment bogat. De oarece am reușit a face cumpărături cu prețuri moderate, sint în plăcute stare de a oferi P. T. onor. Public mărfurile mele cu prețuri reduse.

Coliere de blană și manșoane de blană de astrachan, schincs, jder, vulpre rusească etc. etc. pentru dame, cușme de blană de astrachan veritabil, scalskin, rosè, nutria, hymalaya și șiacuri pentru domni și copii.

Mărunțușuri de lână,

cămăși veritabile Dr. Jäger, albituri Dr. Lachmann, schimburi de păr de cămilă, legători pentru pintece, genunchi și piept, jilete de lână pentru dame și domni, călțuni, ciorapi, gamașe, bonetce și gluge.

Botine din box, Chevreaux, lac, kliv-kiv de postav cu piele și lac cu și fâru căptușea de peluche și tricot pentru domni, dame și copii.

BOTFORI

din boxcalf și postav pentru domnii și copii. — Pantofi de tot felul.

Galoși

veritabil rusești, svedez și american și șoșoni.

PĂLĂRII FINE DE PELUCHE,

pisle moi și virtoase. Culori și forme moderne. — Cilindre și claques.

Cravate și albituri

Cravate veritabil engl., în fiecare lună forme noue. Albituri pentru domni de calitate garantată. Gulere, manșete, basmale, pachește, calțavete.

Utensilii pentru voiaj,

utensilii speciale fabricate în țeară și în străinătate; sipete și geamantare veritabile Mädlir; cartoane pentru pălării, geante și necesairs etc. etc.

Articole pentru vinătoare, puști și revolve de tot soiul, munițiune, geante pentru vinat, gamașe și cergi.

Confecțiune pentru copii, mantale, rochițe, bonetce, pălării și chipie de calitate cea mai fină.

Mărfuri de bronce, albumuri, portvisit, portmonaie și tabatiere, cadre, garnituri pentru fumători și de birouri, casete, oglinzi, toalete, parfumuri și săpunuri, perii etc.

➔ **Cețiți și abonați „Apararea Națională”.** ➔